

Prijedlog

Na temelju članka 31. stavka 3. Zakona o Vladi Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 150/11, 119/14 i 93/16), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj _____ 2018. godine donijela

ZAKLJUČAK

1. Prihvaća se Program stručnog osposobljavanja i zapošljavanja hrvatskih branitelja i članova njihovih obitelji za razdoblje od 2018. do 2020. godine, u tekstu koji je sastavni dio ovog Zaključka.
2. Za provođenje Programa stručnog osposobljavanja i zapošljavanja hrvatskih branitelja i članova njihovih obitelji za razdoblje od 2018. do 2020. godine zadužuje se Ministarstvo hrvatskih branitelja.
3. Ovaj Zaključak objavit će se u Narodnim novinama.

KLASA:
URBROJ:
Zagreb,

PREDSJEDNIK

mr. sc. Andrej Plenković

OBRAZLOŽENJE

Člankom 169. Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji (NN 121/17) propisano je kako Ministarstvo hrvatskih branitelja radi očuvanja i zaštite digniteta hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji u društvu te prevladavanja i ublažavanja posljedica Domovinskog rata provodi mjere aktivne politike zapošljavanja i socijalnog uključivanja hrvatskih branitelja i članova njihovih obitelji te je Ministarstvo ranijih godina provodilo programe namijenjene stručnom osposobljavanju i zapošljavanju hrvatskih branitelja i djece smrtno stradalih ili nestalih hrvatskih branitelja, a Program stručnog osposobljavanja i zapošljavanja hrvatskih branitelja i članova njihovih obitelji za razdoblje 2018.- 2020. godine (dalje: Program) je nastavak te provedbe. Kako bi se nastavilo s provedbom mjera aktivne politike zapošljavanja i socijalnog uključivanja, u Programu je naglasak stavljen na provedbu mjera kojima je cilj smanjenje nezaposlenosti osoba iz braniteljsko-stradalničke populacije, povećanje njihovog sudjelovanja u cjeloživotnom učenju, smanjivanje rizika od socijalne isključenosti, povećanje zapošljivosti i prilagodljivosti na tržištu rada, veća informiranost o mogućnostima korištenja mjera te kvalitetno korištenje sredstava iz fondova EU.

Ciljnu skupinu Programa čine nezaposleni hrvatski branitelji iz Domovinskog rata, nezaposlena djeca smrtno stradalih ili nestalih hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata, nezaposlena djeca dragovoljaca iz Domovinskog rata i nezaposlena djeca HRVI iz Domovinskog rata.

Program će se primarno provoditi kroz tri prioriteta područja (Prioritetno područje 1: Ulaganje u ljudske potencijale kroz obrazovanje i zapošljavanje, Prioritetno područje 2: Jačanje socijalne uključenosti i poticanje konkurentnosti korisnika Programa i Prioritetno područje 3: Promidžba zapošljavanja i socijalnog uključivanja osoba iz ciljne skupine), a sadrži pet konkretnih mjera namijenjenih obrazovanju, samozapošljavanju i zapošljavanju kod poslodavaca osoba iz ciljne skupine, te mjere namijenjene radu zadruga i jačanju konkurentnosti zadruga i bivših korisnika mjere samozapošljavanja kojima se omogućuje proširenje djelatnosti i zadržavanje radnih mjesta. Ujedno sadrži i četiri projekta Ministarstva hrvatskih branitelja koji će biti financirani sredstvima Europskog socijalnog fonda, a odnose se na promociju i potpore za samozapošljavanje, promociju društvenog poduzetništva, dodjelu potpora za društveno poduzetništvo i provedbu kampanja za osvještavanje javnosti i informiranje o provedbi mjera aktivne politike zapošljavanja i socijalnog uključivanja.

Sredstva za provedbu Programa osigurana su u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2018. godinu te projekcijama za 2019. i 2020. godinu na razdjelu 041-Ministarstvo hrvatskih branitelja, glava 04105-Ministarstvo hrvatskih branitelja, aktivnostima A653030 „Braniteljska prodavaonica“, A753009 „Zapošljavanje hrvatskih branitelja“ i A753027 „OP Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020.“ u iznosu 38.012.000,00 kn u 2018. godini, 52.300.000,00 kn u 2019. godini te 46.512.000,00 kn u 2020. godini.

Slijedom navedenog, s obzirom da je ostvarivanje prava na rad temeljni uvjet borbe protiv socijalne isključenosti i siromaštva, važna je provedba mjera i aktivnosti u sklopu Programa, budući su iste usmjerene stvaranju uvjeta za veću zapošljivost i prilagodljivost radne snage koja će moći odgovoriti potrebama tržišta rada, pri čemu se posebna pažnja posvećuje nezaposlenim osobama u nepovoljnom položaju.

Nastavno tome, predlaže se Vladi Republike Hrvatske donošenje Zaključka kojim se usvaja Program stručnog osposobljavanja i zapošljavanja hrvatskih branitelja i članova njihovih obitelji za razdoblje 2018.- 2020. godine.

**PROGRAM
STRUČNOG OSPOSOBLJAVANJA I ZAPOŠLJAVANJA
HRVATSKIH BRANITELJA I ČLANOVA NJIHOVIH
OBITELJI
ZA RAZDOBLJE OD 2018. DO 2020. GODINE**

SADRŽAJ

1. UVOD.....	1
2. ANALIZA STANJA I KRETANJA NA TRŽIŠTU RADA BRANITELJSKO- STRADALNIČKE POPULACIJE	3
3. ANALIZA PROVEDBE PROGRAMA STRUČNOG OSPOSOBLJAVANJA I ZAPOŠLJAVANJA HRVATSKIH BRANITELJA I DJECE SMRTRNO STRADALIH, ZATOČENIH ILI NESTALIH HRVATSKIH BRANITELJA ZA RAZDOBLJE OD 2014. DO 2017. GODINE.....	6
4. STRATEGIJSKI I ZAKONODAVNI TEMELJI PROVEDBE PROGRAMA.....	9
5. OPĆI I POSEBNI CILJEVI PROGRAMA	12
6. CILJNA SKUPINA, NOSITELJ I ROK PROVEDBE PROGRAMA	13
7. FINANCIRANJE PROGRAMA	13
8. NAČIN PROVEDBE PROGRAMA	13
9. PRAĆENJE I NADZOR PROVEDBE.....	17
10. SADRŽAJ PROGRAMA.....	17
10.1. PROGRAM U UŽEM SMISLU	18
10.1.1. <i>Prioritetno područje 1. Ulaganje u ljudske potencijale kroz obrazovanje i zapošljavanje...</i>	18
10.1.1.1. Poticanje obrazovanja	18
10.1.1.2. Potpora za samozapošljavanje.....	20
10.1.1.3. Potpora za novo zapošljavanje	20
10.1.2. <i>Prioritetno područje 2. Jačanje socijalne uključenosti i poticanje konkurentnosti korisnika Programa</i>	21
10.1.2.1. Potpora radu zadruga hrvatskih branitelja	21
10.1.2.2. Potpora za proširenje postojeće djelatnosti	22
10.1.2.3. Potpora za društveno poduzetništvo	22
10.1.3. <i>Prioritetno područje 3. Promidžba zapošljavanja i socijalnog uključivanja osoba iz ciljne skupine</i>	23
10.1.3.1. Promicanje društvenog poduzetništva hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata, organizacija civilnog društva i zadruga braniteljske i stradalničke populacije iz Domovinskog rata.....	23
10.1.3.2. Promicanje samozapošljavanja hrvatskih branitelja, djece smrtno stradalih i nestalih hrvatskih branitelja, djece dragovoljaca iz Domovinskog rata i djece hrvatskih ratnih vojnih invalida iz Domovinskog rata.....	24
10.1.3.3. Kampanje za osvještavanje javnosti i informiranje o provedbi mjera aktivne politike zapošljavanja i socijalnog uključivanja.....	24
10.2. PROGRAM U ŠIREM SMISLU	25
10.2.1. <i>Dodatne aktivnosti.....</i>	25
10.2.2. <i>Posebne odredbe Programa</i>	26
10.2.3. <i>Pilot-projekt osiguravanja specijaliziranog izložbeno-prodajnog prostora za proizvode braniteljskih zadruga i drugih korisnika mjera iz Programa</i>	26
PRILOZI.....	28

1. UVOD

Republika Hrvatska, kao i ostale zemlje članice Europske unije, suočena je s problemom nezaposlenosti stanovništva, što utječe na otežano zapošljavanje svih kategorija stanovništva, a osobito nezaposlenih osoba koje se ubrajaju u skupine kojima je znatno otežan pristup tržištu rada. To se posebno odnosi na teže zapošljive i socijalno najranjivije društvene skupine, u koje se ubrajaju hrvatski branitelji i članovi njihovih obitelji, a posebno djeca smrtno stradalih ili nestalih hrvatskih branitelja, ali i djeca dragovoljaca i djeca hrvatskih ratnih vojnih invalida iz Domovinskog rata¹, koja ulaze u svijet rada te kao mladi bez radnog iskustva potencijalno mogu predstavljati dugotrajno nezapošljivu skupinu. Zbog toga je njima posvećena posebna pažnja, pogotovo ako se uzme u obzir činjenica da je Republika Hrvatska jedina zemlja u Europskoj uniji koja je nakon Drugog svjetskog rata imala dugotrajni ratni sukob na svojem području te je iz konfliktnog razdoblja prešla u mirnodopsko i kao takva postala članica Europske unije. Iz navedenog razloga Republika Hrvatska kao zemlja s ratnim i poslijeratnim tranzicijskim iskustvom ima obvezu skrbiti o hrvatskim braniteljima i članovima njihovih obitelji u različitim područjima, pa tako i u području zapošljavanja i socijalnog uključivanja.

S obzirom na učestalu pojavu gospodarskih i socijalnih kriza, dinamičnost i neizvjesnost tržišta rada te uslijed brzog zastarijevanja postojećih znanja i vještina pojedinaca, osobito nezaposlenih, potrebna je stalna prilagodba znanja i vještina potrebama tržišta rada. Zbog toga je daljnje obrazovanje jedan od uvjeta za postizanje veće zapošljivosti i prilagodljivosti radne snage na tržištu rada, a usklađivanje kompetencija pojedinca s potrebama tržišta rada značajno je za aktivno sudjelovanje pojedinaca u društvu, što povećava njihovu socijalnu uključenost.

Pružanjem novčanih potpora nezaposlenima iz braniteljsko-stradalničke populacije pomaže se onim osobama koje se žele baviti poduzetništvom, kao i poslodavcima koji zapošljavaju navedene osobe, budući se ubrajaju u skupinu teže zapošljivih osoba: hrvatski branitelji zbog svoje dobi i činjenice da im je dijelom u vrijeme sudjelovanja u Domovinskom ratu bilo otežano redovno stjecanje znanja i vještina, kao i potrebnog radnog iskustva, za razliku od njihovih vršnjaka koji u isto vrijeme nisu sudjelovali u Domovinskom ratu već su se redovito školovali i zapošljavali, a djeca smrtno stradalih ili nestalih hrvatskih branitelja, djeca dragovoljaca i djeca

¹ U daljnjem tekstu koristit će se skraćenica djeca HRVI iz Domovinskog rata.

HRVI iz Domovinskog rata zbog toga što se u pravilu radi o mladim osobama bez radnog iskustva, na čije životne ishode je izravno i neizravno utjecalo sudjelovanje njihovih roditelja u Domovinskom ratu. Uz to na socijalni položaj djece smrtno stradalih ili nestalih hrvatskih branitelja utječe i nedostatak obiteljske podrške prilikom školovanja i ulaska u svijet rada nastao gubitkom jednog ili oba roditelja kao posljedice ratnog stradavanja, dok na socijalni položaj jednog dijela djece dragovoljaca i djece HRVI iz Domovinskog rata utječe i otežana obiteljska podrška ili nedostatak iste prilikom školovanja i ulaska u svijet rada, kao posljedica ratnog stradavanja ili bolesti, oštećenja organizma, PTSP-a te drugog tjelesnog i/ili duševnog oštećenja kod jednog ili oba roditelja, a koja su nastala kao posljedica sudjelovanja u Domovinskom ratu. Zbog toga je djecu smrtno stradalih ili nestalih hrvatskih branitelja, dragovoljaca i djecu HRVI-a iz Domovinskog rata potrebno osnažiti kroz poticanje dodatnog obrazovanja te uključivanjem u tržište rada s ciljem realizacije njihovih potencijala. Kako su djeca smrtno stradalih ili nestalih hrvatskih branitelja, djeca dragovoljaca Domovinskog rata i djeca HRVI iz Domovinskog rata prepoznata i u normativnim aktima koji reguliraju pitanja hrvatskih branitelja i članova njihovih obitelji, slijedom kojih mogu ostvarivati pravo na stipendiju tijekom redovnog školovanja, a nakon završetka školovanja često se susreću s problemom pronalaska zaposlenja, provedbom ovog programa u sinergijskom djelovanju poticat će se njihovo uključivanje na tržište rada.

Povećanje zapošljivosti i prepoznavanje poduzetničkih mogućnosti teže zapošljivih skupina očituje se i u pružanju potpore razvoju zadruga. Ovakav oblik potpore teže zapošljivim skupinama pokazao se dobrim primjerom zapošljavanja i socijalnog uključivanja hrvatskih branitelja koji djeluju kroz rad zadruga.

Upravo iz navedenih razloga, pružanje podrške nezaposlenim osobama iz braniteljsko-stradalničke populacije u integraciji na tržište rada povećanjem njihove zapošljivosti može biti dobar primjer drugim zemljama potencijalnim članicama Europske unije kako utjecati na rješavanje problema socijalne uključenosti ratnih veterana i članova njihovih obitelji.

Pri svemu treba naglasiti kako je smanjivanje broja nezaposlenih osoba jedan od glavnih ciljeva politika Europske unije te su i nastojanja ovog programa usmjerena tom cilju.

Važno je istaknuti kako su hrvatski branitelji i članovi njihovih obitelji unutar nacionalnih strateških dokumenata, ali i u procesu programiranja za korištenje sredstva iz Europskih

strukturnih i investicijskih fondova po prvi puta prepoznati kao ciljna skupina te su za provedbu mjera usmjerenih njihovom zapošljavanju i socijalnom uključivanju alocirana sredstva unutar Europskog socijalnog fonda.

Zbog toga ovaj program uključuje djelovanja koji obuhvaćaju: ulaganje u razvoj ljudskih potencijala kroz bolje obrazovanje i vještine, rješavanje problema dugotrajne nezaposlenosti i povećanje razine zapošljivosti braniteljsko-stradalničke populacije. Ako uzmemo u obzir da je najveći broj nezaposlenih hrvatskih branitelja u kategoriji osoba starije životne dobi² ovaj program će doprinijeti i povećanju stope participacije starijih osoba na tržištu rada, ali povećanju i stope participacije mladih osoba na tržištu rada, s obzirom na djecu smrtno stradalih ili nestalih hrvatskih branitelja, djecu dragovoljaca i djecu HRVI iz Domovinskog rata.

2. ANALIZA STANJA I KRETANJA NA TRŽIŠTU RADA BRANITELJSKO-STRADALNIČKE POPULACIJE

Prema podacima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje³, u 2017. godini u Republici Hrvatskoj u prosjeku je bilo evidentirano 18.911 nezaposlenih hrvatskih branitelja i 215 djece smrtno stradalih ili nestalih hrvatskih branitelja. Krajem prosinca 2017. godine najviše hrvatskih branitelja evidentirano je u kategoriji dugotrajno nezaposlenih osoba (nezaposleni više od jedne godine), njih 59,1%, a od ukupnog broja dugotrajno nezaposlenih hrvatskih branitelja, njih više od četvrtine (27,0%) je nezaposleno između tri i pet godina. S obzirom da dugotrajno nezaposlene osobe u Republici Hrvatskoj uglavnom čine oko polovice ukupno nezaposlenih osoba u registriranoj nezaposlenosti, gotovo dvije trećine dugotrajno nezaposlenih hrvatskih branitelja stavlja ih u kategoriju osoba u posebno teškom položaju na tržištu rada, prvenstveno zbog brojnih negativnih posljedica dugotrajne nezaposlenosti, kao što su: nedostatak znanja i zastarijevanje vještina, isključenost s tržišta rada, potreba za dužom ponovnom integracijom u svijet rada, izostanak prihoda od rada, ovisnost o članovima obitelji, što se negativno odražava i na socio-ekonomske uvjete života hrvatskih branitelja i njihovih obitelji. Jedna od izraženih posljedica dužeg trajanja dugotrajne nezaposlenosti je prelazak dugotrajno nezaposlenih osoba u

² Prema podacima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje na dan 31. prosinca 2017. godine, najviše nezaposlenih hrvatskih branitelja je u kategoriji između 55 i 59 godine, njih 5.775.

³ Podaci Hrvatskog zavoda za zapošljavanje na dan 31. prosinca 2017. godine.

neaktivnost što se može negativno odraziti na gospodarsku situaciju u cjelini. Što se tiče djece smrtno stradalih ili nestalih hrvatskih branitelja, krajem prosinca 2017. godine, njih 32,9% nezaposleno je duže od godinu dana, što predstavlja rizik od neaktivacije i socijalne isključenosti.

Promatrajući udio nezaposlenih hrvatskih branitelja u ukupnoj nezaposlenosti, razvidno je kako isti iznosi 9,7%⁴, što predstavlja porast u odnosu na isto razdoblje prethodnih godina kada se kretao oko 9,2% (2016. godine je iznosio 9,3%, a 2015. i 2014. godine 9,2%).

S obzirom na dobnu strukturu, najviše nezaposlenih hrvatskih branitelja je u dobi od 55 do 59 godine (31,6%), zatim u dobnoj skupini od 50 do 54 godine (24,4%), dok udio nezaposlenih hrvatskih branitelja u dobi od 45 do 49 godina iznosi 18,1%, a starijih od 60 godina 17,2%. Uzimajući u obzir obrazovnu strukturu, nezaposleni hrvatski branitelji sa srednjoškolskim obrazovanjem čine većinu, odnosno 55,9% u strukturi nezaposlenih hrvatskih branitelja, zatim slijede oni sa završenom samo osnovnom školom 31,2% i oni bez škole, odnosno nezavršene osnovne škole s udjelom od 6,5%. S druge strane, najviše nezaposlene djece smrtno stradalih ili nestalih hrvatskih branitelja je u dobi od 25 do 29 godina (35,1%), zatim u dobnoj skupini od 30 do 34 godine (21,1%) te u dobi od 35 do 39 godina (16,2%). S obzirom na obrazovnu strukturu, nezaposlena djeca smrtno stradalih ili nestalih hrvatskih branitelja sa srednjoškolskim obrazovanjem čine 61,8% u strukturi nezaposlenih osoba, dok je 16,7% onih sa završenom višom školom i 11,4% onih sa završenim visokim obrazovanjem⁵.

Što je tiče kretanja na tržištu rada, ukupan broj novoprijavljenih hrvatskih branitelja u evidenciji nezaposlenih osoba u 2017. godini iznosio je 13.525, što je za 7,6% manje nego u istom razdoblju prethodne godine. U 2017. godini temeljem zapošljavanja i drugih poslovnih aktivnosti iz evidencije nezaposlenih osoba izašlo je 10.927 hrvatskih branitelja, što je za 8,1% manje, nego u istom razdoblju prethodne godine⁶. Iz toga proizlazi kako se, s jedne strane, u odnosu na prethodnu godinu, smanjio ulazak nezaposlenih hrvatskih branitelja u registriranu nezaposlenost dok se, s druge strane, smanjio njihov izlazak iz registrirane nezaposlenosti u registriranu zaposlenost. Proporcionalno tome i kod djece smrtno stradalih ili nestalih hrvatskih branitelja, ukupan broj novoprijavljenih u evidenciji nezaposlenih osoba u 2017. godini iznosio je 293, što je za 2,7% manje nego u istom razdoblju prethodne godine. U 2017. godini temeljem

⁴ Hrvatski zavod za zapošljavanje na dan 31. prosinca 2017. godine.

⁵ Hrvatski zavod za zapošljavanje na dan 31. prosinca 2017. godine.

⁶ Hrvatski zavod za zapošljavanje na dan 31. prosinca 2017. godine.

zapošljavanja i drugih poslovnih aktivnosti iz evidencije nezaposlenih osoba izašlo je 291 dijete smrtno stradalih ili nestalih hrvatskih branitelja, što je za 13,4% manje nego u istom razdoblju prethodne godine.

Najveći broj nezaposlenih hrvatskih branitelja u 2017. godine u prosjeku evidentiran je u Gradu Zagrebu (14,4%), Splitsko-dalmatinskoj županiji (13,9%), Osječko-baranjskoj županiji (11,0%) i Sisačko-moslavačkoj županiji (7,5%), što prati geografsku rasprostranjenost nezaposlenosti na razini Republike Hrvatske. S druge strane, najviše nezaposlene djece smrtno stradalih ili nestalih hrvatskih branitelja je u Osječko-baranjskoj (17,2%), Sisačko-moslavačkoj (14,9%), Vukovarsko-srijemskoj županiji (14,4%) te Gradu Zagrebu (10,2%)⁷. Navedeni podaci se mogu povezati s činjenicom kako u spomenutih pet županija živi gotovo polovica svih hrvatskih branitelja, njih 42,7%.⁸

Što se tiče ekonomske aktivnosti i položaja na tržištu rada, usporedbom podataka braniteljske populacije u dobi od 30 do 64 godine i stanovništva Republike Hrvatske u dobi od 30 do 64 godine pokazalo se da stopa aktivnosti hrvatskih branitelja na razini 69,1% prelazi stopu aktivnosti stanovništva Republike Hrvatske iste dobne skupine koja iznosi 66,2%.⁹ Navedeni podatak upućuje kako predrasude o hrvatskim braniteljima kao osobama koje su se dominantno povukle s tržišta rada i žive od raznih oblika socijalnih naknada nisu utemeljene.

Pokazatelji o razini zaposlenosti i nezaposlenosti temeljeni na anketi o radnoj snazi, pokazuju kako je u trećem tromjesečju 2017. godine, stopa nezaposlenosti radno sposobnog stanovništva od 15 do 64 u Republici Hrvatskoj iznosila 9,1% dok je stopa zaposlenosti iznosila 61,0%¹⁰. U odnosu na stopu nezaposlenosti Republika Hrvatska se nalazi pri samom vrhu zemalja članica EU 28¹¹, dok s obzirom na stopu zaposlenosti zaostaje za 7,2 postotnih bodova u odnosu na EU 28 gdje ista iznosi 68,2%.¹²

⁷ Hrvatski zavod za zapošljavanje na dan 31. prosinca 2017. godine.

⁸ Šućur, Z., Babić, Z., Ogresta, J. (2017.) *Demografska i socioekonomska obilježja hrvatskih branitelja*, Ministarstvo hrvatskih branitelja i Državni zavod za statistiku, str. 9.

⁹ Šućur, Z., Babić, Z., Ogresta, J. (2017.) *Demografska i socioekonomska obilježja hrvatskih branitelja*, Ministarstvo hrvatskih branitelja i Državni zavod za statistiku, str. 56.

¹⁰ Državni zavod za statistiku, <https://www.dzs.hr/>, pristupljeno: 24. siječnja 2018. godine.

¹¹ Eurostat, http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=une_rt_q&lang=en, pristupljeno: 24. siječnja 2018. godine.

¹² Eurostat http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=lfsq_ergan&lang=en, pristupljeno: 24. siječnja 2018. godine.

Zbog toga je važna provedba programa, mjera i aktivnosti različitih dionika usmjerenih stvaranju uvjeta za veću zapošljivost i prilagodljivost radne snage koja će moći odgovoriti potrebama tržišta rada, pri čemu se posebna pažnja treba posvetiti nezaposlenim osobama u nepovoljnom položaju koje su teže zapošljive jer je ostvarivanje prava na rad temeljni uvjet borbe protiv socijalne isključenosti i siromaštva.

3. ANALIZA PROVEDBE PROGRAMA STRUČNOG OSPOSOBLJAVANJA I ZAPOŠLJAVANJA HRVATSKIH BRANITELJA I DJECE SMRTO STRADALIH, ZATOČENIH ILI NESTALIH HRVATSKIH BRANITELJA ZA RAZDOBLJE OD 2014. DO 2017. GODINE

Program stručnog osposobljavanja i zapošljavanja hrvatskih branitelja i članova njihovih obitelji predstavlja kombinaciju ciljanih mjera aktivne politike zapošljavanja i aktivnosti usmjerenih stvaranju uvjeta za lakše i brže uključivanje na tržište rada, stjecanje obrazovanja i radnog iskustva, kao i pružanja podrške u ponovnoj aktivaciji braniteljsko-stradalničke populacije s otežanim pristupom tržištu rada. To znači da dio mjera, s jedne strane, izravno utječe na uključivanje u radno-tržišni sustav te korisnicima omogućuje pristup zaposlenju i ekonomskim resursima te neizravno povećava mrežu socijalnih kontakata i osigurava aktivan doprinos društvu u cjelini, dok se, s druge strane, provode i mjere koje su orijentirane na socijalnu inkluziju hrvatskih branitelja i članova njihovih obitelji, a posredno korisnicima omogućuju zapošljavanje i ekonomsku integraciju.

Tijekom provedbe prethodnog Programa stručnog osposobljavanja i zapošljavanja hrvatskih branitelja i članova njihovih obitelji u razdoblju od 2014. do 2017. godine, a uzimajući u obzir mjere koje omogućuju izravno zapošljavanje, najveći interes potencijalnih korisnika bio je za Mjeru samozapošljavanja. Istu su u proteklom provedbenom razdoblju koristile 304 osobe iz ciljne skupine te je u tu svrhu utrošeno 12.100.000,00 kn. S obzirom na geografsku pokrivenost, najveći broj korisnika je iz Grada Zagreba, njih 18,6%, zatim iz Osječko-baranjske (16,1%), Splitsko-dalmatinske (9,5%), Šibensko-kninske (7,9%) i Sisačko-moslavačke županije (7,6%)¹³.

¹³ Prema podacima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje za 2017. godinu, Splitsko-dalmatinska županija s 50,2%, Osječko-baranjska županija s 51,2% i Sisačko-moslavačka županija s 60,3% su ubrojene među županije koje prednjače po udjelu dugotrajno nezaposlenih osoba u ukupnoj nezaposlenosti u Republici Hrvatskoj, pa ne

Prema obliku registrirane djelatnosti, najveći broj korisnika odlučio se za otvaranje obrta, njih 47,4%, jednostavnih trgovačkih društava, 28,0% i obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava, 15,8%, dok je 8,8% korisnika otvorilo neku drugu djelatnost (npr. trgovačko društvo i dr.). Prema analizi učinkovitosti dodijeljenih potpora za samozapošljavanje, godinu dana nakon izlaska iz intervencije, odnosno prestanka ugovornih obveza, aktivnih korisnika Mjere samozapošljavanja je 73,8%, dok ih je dvije godine nakon izlaska iz intervencije i dalje aktivno 62,5%. Prosječna dob korisnika Mjere samozapošljavanja iz kategorije hrvatskih branitelja je 50,5 godina, a iz kategorije djece smrtno stradalih ili nestalih hrvatskih branitelja je 32,8 godine.

U prilog korištenja Mjere samozapošljavanja ukazuju i podaci kako je najveći broj hrvatskih branitelja zaposlen unutar obrtničkih zanimanja i zanimanja pojedinačne proizvodnje (19,0%), što je značajno više nego u ukupnom stanovništvu u dobi od 30 i više godina (11,9%)¹⁴, te se može zaključiti kako je tome doprinijela i Mjera samozapošljavanja iz ovog programa.

Što se tiče mjera usmjerenih smanjivanju rizika od socijalne isključenosti, najznačajnijom mjerom pokazala se Mjera potpore radu zadruga hrvatskih branitelja. U proteklom razdoblju provedbe Programa od 2014. do 2017. godine sufinanciran je rad 39 zadruga hrvatskih branitelja, te su uključene 484 osobe u rad zadruga, za što je utrošeno 5.880.000,00 kn. Od ukupnog broja osoba uključenih u rad zadruga hrvatskih branitelja, 72,5% čine hrvatski branitelji iz Domovinskog rata, 1% čine djeca smrtno stradalih ili nestalih hrvatskih branitelja, dok je 17,4% žena.

Ova mjera dovodi do aktivacije i psihosocijalnog osnaživanja hrvatskih branitelja uključenih u zadrugu, koji kroz zadrugu pokreću programe i projekte od koristi za cijelu lokalnu zajednicu u kojoj djeluju. Podrška zadrugama hrvatskih branitelja prepoznata je kao primjer dobre prakse jačanja kompetencija hrvatskih branitelja i podizanja svijesti o njihovim radnim sposobnostima, ali i prepoznavanja njihovih poduzetničkih potencijala. Prema podacima Ministarstva hrvatskih branitelja, 50,0% članova zadruga hrvatskih branitelja najvažnijim razlogom svojeg uključivanja u zadrugu ocjenjuje osjećaj korisnosti i pripadnosti zajednici, 24,0% bavljenje gospodarskom aktivnošću, 11,0% lakši plasman proizvoda i usluga, te 8,0% osiguravanje egzistencije. Također,

iznenađuje da se hrvatski branitelji, koji se ubrajaju u dugotrajno nezaposlene osobe, u ovim županijama odlučuju na korištenje Mjere samozapošljavanja.

¹⁴ Šućur, Z., Babić, Z., Ogresta, J. (2017.) *Demografska i socioekonomska obilježja hrvatskih branitelja*, Ministarstvo hrvatskih branitelja i Državni zavod za statistiku, str. 67.

s obzirom na demografska i socioekonomska obilježja, članovi zadruga u prosjeku imaju 48,1 godina te su u prosjeku ostvarili 4,8 godina članstva u zadruzi, dok je njih 18% uključeno u zadrugu u statusu nezaposlene osobe. Najveći broj braniteljskih zadruga-korisnica potpore u proteklom razdoblju provedbe Program djeluje na području Osječko-baranjske županije (25,6%) zatim Splitsko-dalmatinske županije (23,1%) te Vukovarsko-srijemske županije (12,8%), a najčešća djelatnost kojom se bave je poljoprivreda (79,0%), zatim uslužne djelatnosti (10,3%) i turizam (7,7%). Prema podacima Hrvatskog centra za zadružno poduzetništvo¹⁵ u Republici Hrvatskoj registrirano je ukupno 1.173 zadruga, a njih 400 ima u nazivu oznaku „braniteljska“ ili „zadruga branitelja“, što znači da iste čine više od trećine (34,1%) od ukupnog broja registriranih zadruga u Republici Hrvatskoj. Kako su se zadruge hrvatskih branitelja pokazale dobrim modelom socijalnog uključivanja prema kojem hrvatski branitelji imaju izrazito pozitivan stav, definiran je poseban model zadrugarstva kroz braniteljsku socijalno-radnu zadrugu¹⁶ u kojoj dvije trećine članova čine osobe iz braniteljsko-stradalničke populacije, a kroz rad se bave aktivnostima usmjerenim psihosocijalnom osnaživanju, smanjivanju rizika od siromaštva i socijalne isključenosti, solidarnosti i brizi za zajednicu, a prihodi zadruge koji se ponovno ulažu u zadrugu stvaraju dobrobiti za lokalnu sredinu. Time promoviraju vrijednosti karakteristične za društveno poduzetništvo i predstavljaju jedno od prvih zakonodavnih uređenja, odnosno definiranja društvenih poduzetnika u Republici Hrvatskoj. S druge strane, u gospodarskom smislu, zadruge jesu dobar model ruralnog razvoja, podizanja konkurentnosti i jačanja sposobnosti izlaska malih proizvođača na tržište, mogu pridonijeti povećanju zapošljivosti i suzbijanju siromaštva, a snažiti lokalnu sredinu u kojoj djeluju. Zbog toga će provedbom mjera i aktivnosti unutar ovog programa nastaviti pružati potpora radu i projektima zadruga hrvatskih branitelja.

Mjeru poticanja obrazovanja iz Programa u proteklom razdoblju provedbe koja omogućava podizanje obrazovne strukture te prilagodljivosti znanja i vještina tržištu rada koristile su 93 osobe iz ciljne skupine, od toga 85,0% hrvatskih branitelja i 15,0% djece smrtno stradalih ili nestalih hrvatskih branitelja, na što je utrošeno ukupno 479.466,82 kn. Najveći broj korisnika ove mjere odlučio se na stjecanje dodatnih znanja i vještina, njih 61,3%, zatim prekvalifikaciju (30,1%) i stjecanje prvog zanimanja (7,5%). Programe obrazovanja za koje su se korisnici

¹⁵ Hrvatski centar za zadružno poduzetništvo, <http://zadruga.coop/hr/evidencija-zadruga-i-zadruzni-saveza>, pristupljeno: 3. prosinca 2017.

¹⁶ Zakon o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji (NN 121/17).

najčešće odlučivali su: vozač motornog vozila (21,5%), informatički programi osposobljavanja i usavršavanja (10,6%), rukovatelj centralnog grijanja (6,5%) i kuhar (5,4%). Prosječna dob korisnika Mjere poticanja obrazovanja iz kategorije hrvatskih branitelja je 48,5 godina, a iz kategorije djece smrtno stradalih ili nestalih hrvatskih branitelja je 33,3 godine, a najčešće dolaze iz Grada Zagreba (21,5%), Splitsko-dalmatinske (18,3%) i Osječko-baranjske županije (11,8%).

Mjerom potpore za proširenje postojeće djelatnosti kojom se omogućavalo izravno zapošljavanje kod poslodavaca u proteklom razdoblju zaposleno je 49 osoba. Petina poslodavaca (20,9%) koja je koristila ovu mjeru za zapošljavanje nezaposlenih hrvatskih branitelja i nezaposlene djece smrtno stradalih ili nestalih hrvatskih branitelja i sami imaju utvrđen status hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata. Najveći broj osoba zaposlen je u trgovačkim društvima (39,5%), zatim u obrtima (30,2%) i zadrugama (20,9%). Kroz ovu mjeru najviše osoba je zaposleno u Osječko-baranjskoj županiji (25,0%), zatim Gradu Zagrebu (15,0%), Sisačko-moslavačkoj županiji (12,5%) te Primorsko-goranskoj županiji (10,0%). Prosječna dob hrvatskih branitelja zaposlenih kroz ovu mjeru je 52,1 godina, a djece smrtno stradalih ili nestalih hrvatskih branitelja 28,2 godina.

Kako bi se nastavilo s provedbom mjera aktivne politike zapošljavanja i socijalnog uključivanja, u Programu stručnog osposobljavanja i zapošljavanja hrvatskih branitelja i članova njihovih obitelji za razdoblje od 2018. do 2020. godine stavit će se naglasak na provedbu mjera kroz tri prioriteta područja, a kojima je cilj smanjenje nezaposlenosti osoba iz braniteljsko-stradalničke populacije, povećanje njihovog sudjelovanja u cjeloživotnom učenju, smanjivanje rizika od socijalne isključenosti, povećanje zapošljivosti i prilagodljivosti na tržištu rada, veća informiranost o mogućnostima korištenja mjera te kvalitetno korištenje sredstava iz fondova EU.

4. STRATEGIJSKI I ZAKONODAVNI TEMELJI PROVEDBE PROGRAMA

Program se temelji na nacionalnim i europskim strateškim dokumentima koji uključuju područja zapošljavanja i pristupa zapošljavanju, ali i borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti s obzirom da je stopa rizika od siromaštva prema pokazatelju *najčešći status aktivnosti osobe* najviša za nezaposlene osobe.

Strategijski i zakonodavni temelji¹⁷ provedbe Programa su:

1. Strategija Europa 2020 – dva od ukupno pet osnovnih ciljeva ove strategije usmjerena su na povećanje zaposlenosti i promicanje socijalne uključenosti, čijem ostvarenju pridonosi i provedba mjera i drugih aktivnosti obuhvaćenih ovim programom.
2. Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020. – unutar prioriternih osi *Visoka zapošljivost i mobilnost radne snage* i *Socijalno uključivanje* pozicionirani su projekti namijenjeni hrvatskim braniteljima i članovima njihovih obitelji s ciljem smanjenja nezaposlenosti i povećanja socijalne uključenosti.
3. Program Vlade Republike Hrvatske za mandat 2016.-2020. – unutar poglavlja broj 10 navedeno je kako će Vlada Republike Hrvatske poticati zapošljavanje i samozapošljavanje hrvatskih branitelja uključujući društveno poduzetništvo
4. Nacionalni program reformi 2017. – kao jedan od tri glavna cilja definira *povećanje zapošljivosti i povezivanje obrazovanja s tržištem rada*. Unutar tog cilja nalazi se i mjera *Zapošljavanje i integracija hrvatskih branitelja na tržište rada*.
5. Strateški plan Ministarstva hrvatskih branitelja 2018.-2020. – unutar općeg cilja *Očuvanje stečevina i ublažavanje negativnih posljedica Domovinskog rata* definiran je posebni cilj *Povećanje konkurentnosti hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i djece smrtno stradalih, zatočenih i nestalih hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata na tržištu rada* čiji osnovu čini provedba odgovarajućeg programa stručnog osposobljavanja i zapošljavanja hrvatskih branitelja i članova njihovih obitelji.
6. Strategija borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti u Republici Hrvatskoj u razdoblju od 2014.-2020. godine – unutar strateškog područja „Zapošljavanje i tržište rada“ navodi se provedba odgovarajućeg programa stručnog osposobljavanja i zapošljavanja hrvatskih branitelja i članova njihovih obitelji.
7. Smjernice za razvoj i provedbu aktivne politike zapošljavanja u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2018.-2020. godine – mjere programa namijenjene stručnom osposobljavanju i

¹⁷ S obzirom na moguće izmjene i dopune navedenih zakonskih propisa, odnosno donošenja novih zakona u područjima koja uređuju, tijekom provedbe Programa primjenjivat će se zakonske odredbe sukladno zakonskoj regulativi koja će u tom trenutku biti na snazi.

- zapošljavanju hrvatskih branitelja i članova njihovih obitelji za razdoblje 2018. do 2020. sastavni su dio Smjernica.
8. Strategija razvoja društvenog poduzetništva u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2015. do 2020. – kao poseban model zadrugarstva ističe braniteljsku socijalno-radnu zadrugu.
 9. Zakon o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji (NN 121/17) – u članku 154. definira braniteljsko socijalno-radnu zadrugu kao posebni model zadružnog djelovanja, a u članku 169. stavku 1. točki d) ističe provedbu programa i projekata usmjerenih, između ostaloga, prevladavanju i ublažavanju posljedica Domovinskog rata u koje je ubrojen i program stručnog osposobljavanja i zapošljavanja hrvatskih branitelja i članova njihovih obitelji.
 10. Zakon o državnim potporama (NN 47/14, 69/17) – dio potpora iz Programa stručnog osposobljavanja i zapošljavanja hrvatskih branitelja i članova njihovih obitelji predstavlja potpore male vrijednosti namijenjene zapošljavanju.
 11. Smjernice politike državnih potpora za razdoblje 2017.-2019. (NN 27/17) – u okviru ciljeva dodjele državnih potpora istaknuti su ciljevi čijem bi ostvarenju trebali težiti davatelji državnih potpora te je, između ostalog, kao jedna od istaknutih namjena dodjele državnih potpora za zapošljavanje, uključujući i potpore male vrijednosti, usmjerena zapošljavanju radnika u nepovoljnom položaju.
 12. Uredba Komisije (EU) br. 1407/2013 od 18. prosinca 2013. o primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na *de minimis* potpore – propisuje pravila dodjele potpora male vrijednosti (*de minimis* potpora) poduzetnicima u svim sektorima, uz propisane iznimke navedene u članku 1. Uredbe.
 13. Uredba Komisije (EU) br. 1408/2013 od 18. prosinca 2013. o primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na *de minimis* potpore u poljoprivrednom sektoru – propisuje pravila dodjele potpora male vrijednosti (*de minimis* potpora) poduzetnicima koji se bave primarnom proizvodnjom poljoprivrednih proizvoda, uz propisane iznimke navedene u članku 1. Uredbe.

14. Zakon o obrazovanju odraslih (NN 17/07, 107/07, 24/10) – ističe kako je obrazovanje odraslih, između ostalog, namijenjeno osposobljavanju za zapošljivost stjecanjem kvalifikacija za prvo zanimanje, prekvalifikacijom, stjecanjem i produbljanjem stručnih znanja, vještina i sposobnosti.

5. OPĆI I POSEBNI CILJEVI PROGRAMA

Opći cilj Programa je doprinijeti povećanju pružanja podrške u integraciji osoba iz ciljne skupine na tržište rada povećanjem njihove zapošljivosti, kako bi se, uz ostale mjere aktivne politike zapošljavanja, zapošljavanjem kod poslodavaca ili u poduzetništvu utjecalo na smanjenje broja nezaposlenih u Republici Hrvatskoj te time utjecati na stvaranje uvjeta za što uspješnije potpuno uključivanje u društvo hrvatskih branitelja i djece smrtno stradalih ili nestalih hrvatskih branitelja, djece dragovoljaca i djece HRVI iz Domovinskog rata.

Kroz provedbu Programa pruža se mogućnost hrvatskim braniteljima, djeci smrtno stradalih ili nestalih hrvatskih branitelja, djeci dragovoljaca i djeci HRVI iz Domovinskog rata da se uključe u društvo osiguravajući, prije svega, svoja građanska i socijalna prava, da utječu na važne društvene procese, povećaju stupanj obrazovanja, budu ekonomski aktivni, participiraju u društvenoj zajednici, da budu zadovoljni svojim položajem u društvu, povećaju mrežu socijalnih kontakata, iskažu vlastite potencijale te se uključe u redovne oblike rada, kao i da predstavljaju svoje proizvode i usluge te se povezuju sa strateškim partnerima važnim za njihovo poslovanje.

Poseban cilj Programa je poboljšati pristup tržištu rada nezaposlenim hrvatskim braniteljima i nezaposlenoj djeci smrtno stradalih ili nestalih hrvatskih branitelja, djeci dragovoljaca i djeci HRVI iz Domovinskog rata te povećati njihovu zapošljivost i prilagodljivost tržištu rada.

Svrha Programa je utjecati na porast zaposlenosti hrvatskih branitelja uzimajući pri tome u obzir rad kao vrijednost koja će dovesti do podizanja životnog standarda osoba, tj. ekonomskog statusa osoba iz ciljne skupine, te rad kao društveno korisnu ljudsku aktivnost koja dovodi do stvaranja pozitivnog psihološkog učinka u smislu samopomoći i terapijskog djelovanja na oboljele hrvatske branitelje, stvaranja osjećaja pripadnosti zajednici i samopoštovanja.

Ciljevi Programa usmjereni su na osnaživanje nezaposlenih hrvatskih branitelja i nezaposlene djece smrtno stradalih ili nestalih hrvatskih branitelja, djece dragovoljaca i djece HRVI iz Domovinskog rata, njihovo uključivanje u radno-tržišni sustav koji će im omogućiti pristup zaposlenju i ekonomskim resursima, spriječiti socijalnu izolaciju te osigurati njihov aktivni doprinos za društvo u cjelini, kao i ekonomsku integraciju.

6. CILJNA SKUPINA, NOSITELJ I ROK PROVEDBE PROGRAMA

Ciljnu skupinu Programa čine nezaposleni hrvatski branitelji iz Domovinskog rata, nezaposlena djeca smrtno stradalih ili nestalih hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata, nezaposlena djeca dragovoljaca iz Domovinskog rata i nezaposlena djeca HRVI iz Domovinskog rata.

Nositelj provedbe Programa je Ministarstvo hrvatskih branitelja, a Program će se provoditi kontinuirano u razdoblju od 2018. do 2020. godine.

7. FINANCIRANJE PROGRAMA

Program se financira sredstvima Državnog proračuna Republike Hrvatske te sredstvima Europskog socijalnog fonda. U tekstu ovog programa (u prilogu 1) bit će prikazana projekcija broja zahtjeva koje je moguće pozitivno riješiti i iznosi sredstava potrebnih za isplatu potpora kroz pojedine mjere za 2018. godinu¹⁸.

8. NAČIN PROVEDBE PROGRAMA

Zahtjevi se primaju isključivo na temelju javnog poziva u kojem se objavljuju detaljni kriteriji i potrebna dokumentacija, obveze podnositelja u slučaju pozitivnog rješavanja zahtjeva, sankcije u slučaju neispunjavanja ugovornih obveza, razdoblje zaprimanja, krajnji rok rješavanja i broj predviđenih poticaja. Početkom svake godine ministar hrvatskih branitelja donosi odluku o

¹⁸ Broj zahtjeva koji se po pojedinim mjerama mogu pozitivno riješiti u preostalim godinama provedbe Programa, ovisit će o raspoloživim sredstvima Državnog proračuna i alokacijama u okviru Europskog socijalnog fonda.

provedbi Programa u tekućoj godini te odluku o aktiviranju svake pojedine mjere Programa kojom se pobliže definiraju uvjeti i kriteriji podnošenja, rješavanja zahtjeva te određuje datum objave Javnog poziva i razdoblje zaprimanja zahtjeva.

S obzirom da Potpora za samozapošljavanje, Potpora za novo zapošljavanje, Potpora radu zadruga hrvatskih branitelja, Potpora za proširenje postojeće djelatnosti i Potpora za društveno poduzetništvo predstavljaju potpore male vrijednosti (*de minimis* potpore), prilikom dodjele potpora potrebno je u potpunosti se pridržavati odredbi propisanih u uredbama Europske komisije o *de minimis* potporama, budući da je područje državnih potpora jedno od područja koje je u nadležnosti Europske komisije.

Sukladno članku 3. Uredbe Komisije (EU) br. 1407/2013 od 18. prosinca 2013. o primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na *de minimis* potpore, potporom male vrijednosti (*de minimis* potporom) smatra se svaka potpora pojedinom poduzetniku, čiji ukupni iznos ne prelazi 200.000,00 eura u kunsjoj protuvrijednosti, prema srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na dan isplate, u razdoblju od tri fiskalne godine¹⁹, neovisno o razini davatelja koji dodjeljuje potporu male vrijednosti (ministarstva, gradovi, županije i sl.). Pri tome, ukupna potpora male vrijednosti koja se dodjeljuje bilo kojem pojedinom poduzetniku u sektoru cestovnog prometa ne smije prelaziti 100.000,00 eura tijekom bilo kojeg razdoblja od tri fiskalne godine te se ne smije koristiti za kupovinu vozila za cestovni prijevoz tereta.

Sukladno članku 3. Uredbe Komisije (EU) br. 1408/2013 od 18. prosinca 2013. o primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na *de minimis* potpore u poljoprivrednom sektoru, potporom male vrijednosti (*de minimis* potporom) smatra se svaka potpora pojedinom poduzetniku koji se bavi primarnom proizvodnjom poljoprivrednih proizvoda, čiji ukupni iznos ne prelazi 15.000,00 eura u kunsjoj protuvrijednosti, prema srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na dan isplate, u razdoblju od tri fiskalne godine²⁰, neovisno o razini davatelja koji dodjeljuje potporu male vrijednosti (ministarstva, gradovi, županije i sl.).

¹⁹ Trogodišnje razdoblje koje se uzima u obzir ocjenjuje se na pomičnoj osnovi tako da se pri svakoj novoj dodjeli *de minimis* potpore uzme u obzir ukupan iznos *de minimis* potpora dodijeljenih u predmetnoj fiskalnoj godini te tijekom prethodne dvije fiskalne godine.

²⁰ Trogodišnje razdoblje koje se uzima u obzir ocjenjuje se na pomičnoj osnovi tako da se pri svakoj novoj dodjeli *de minimis* potpore uzme u obzir ukupan iznos *de minimis* potpora dodijeljenih u predmetnoj fiskalnoj godini te tijekom prethodne dvije fiskalne godine.

Također, članak 3. Uredbe Komisije (EU) br. 1407/2013 od 18. prosinca 2013. o primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na *de minimis* potpore i Uredbe Komisije (EU) br. 1408/2013 od 18. prosinca 2013. o primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na *de minimis* potpore u poljoprivrednom sektoru navodi kako se *de minimis* potpora smatra dodijeljenom u trenutku kada poduzetnik ostvari pravo na primanje potpore, neovisno o datumu isplate *de minimis* potpore poduzetniku.

Prema člancima 5. i 6. Uredbe Komisije (EU) br. 1407/2013 od 18. prosinca 2013. o primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na *de minimis* potpore i Uredbe Komisije (EU) br. 1408/2013 od 18. prosinca 2013. o primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na *de minimis* potpore u poljoprivrednom sektoru, potpore male vrijednosti (*de minimis* potpore) kumuliraju se s drugim potporama male vrijednosti dodijeljenim u skladu s drugim uredbama o *de minimis* potporama do odgovarajućih gornjih granica propisanih navedenim uredbama. *De minimis* potpore ne kumuliraju se s državnim potporama u vezi s istim prihvatljivim troškovima ako bi takva kumulacija prelazila primjenjivi najviši iznos potpore koji je u konkretnim okolnostima svakog pojedinog slučaja utvrđen uredbom o skupnom izuzeću odnosno odlukom Komisije. *De minimis* potpore koje nisu dodijeljene za određene opravdane troškove ili se njima ne mogu pripisati mogu se kumulirati s drugim državnim potporama dodijeljenima u skladu s uredbom o skupnom izuzeću ili odlukom Komisije. Sukladno Uredbama EK, u postupku zaprimanja zahtjeva za korištenje navedenih mjera, Ministarstvo hrvatskih branitelja će od svakog potencijalnog korisnika zatražiti podatke o iznosima do sada primljenih državnih potpora i potpora male vrijednosti koje je isti zaprimio tijekom tekuće godine kao i tijekom prethodne dvije fiskalne godine, neovisno o vrsti i razini davatelja potpora, kako bi se izbjegla moguća prekomjerna dodjela državne potpore, odnosno potpore male vrijednosti.

Država članica dostavlja Europskoj komisiji sve informacije koje Komisija smatra potrebnima kako bi ocijenila jesu li ispunjeni uvjeti propisani uredbama o *de minimis* potporama.

Nastavno tome, Ministarstvo hrvatskih branitelja će prilikom provedbe Programa u dijelu mjera koje predstavljaju potpore male vrijednosti, postupati sukladno važećim zakonskim propisima i provedbenim aktima kojima je regulirana politika državnih potpora Republike Hrvatske, odnosno konkretno područje dodjele potpora male vrijednosti, kao i u skladu sa svim važećim uredbama Europske komisije kojima se uređuju potpore male vrijednosti.

Novčane potpore koje se dodjeljuju kroz mjere ovog programa, a koje se smatraju potporama male vrijednosti prema vrsti državne potpore predstavljaju program potpora male vrijednosti, prema kategoriji državnih potpora odnose se na zapošljavanje, a kao instrument državne potpore predstavljaju subvencije.

Ujedno, Ministarstvo će prilikom sklapanja ugovora o korištenju sredstava obavijestiti korisnika da mu je dodijeljena potpora male vrijednosti, dok će podatke o dodijeljenim potporama male vrijednosti dostaviti Ministarstvu financija, odnosno Ministarstvu poljoprivrede u dijelu koji se odnosi na primarnu proizvodnju poljoprivrednih proizvoda. Također, u provedbi ovog Programa Ministarstvo će razmjenjivati podatke o podnositeljima zahtjeva s resornim javnopravnim tijelima te drugim institucijama koje sukladno propisanom djelokrugu nadležnosti provode aktivnosti vezane uz poticanje određenih ciljnih skupina u svrhu izbjegavanja dvostrukog financiranja istih troškova.

Za svaku mjeru sastavlja se Stručni tim za odlučivanje o mogućnosti korištenja mjera Programa koji pregledava dostavljenu dokumentaciju, utvrđuje ispunjavanje ranije utvrđenih kriterija i ocjenjuje poslovne planove.

Članovi Stručnih timova su predstavnici institucija koji, s obzirom na svoj djelokrug i nadležnosti, mogu pomoći u rješavanju zahtjeva za korištenje mjera. Ukoliko se ukaže potreba, Ministarstvo hrvatskih branitelja može u rad Stručnog tima uključiti i druge stručnjake koji svojim znanjem i iskustvom mogu doprinijeti radu Stručnog tima. Članove Stručnog tima imenuje ministar hrvatskih branitelja, a na prijedlog institucije ispred koje se imenuju.

Prilikom razmatranja svih zaprimljenih zahtjeva po javnim pozivima vodit će se računa o načelima dobre vjere, nepristranosti, objektivnosti i fiskalne odgovornosti.

Vezano uz provedbu mjera namijenjenih poticanju rada braniteljskih zadruga, Ministarstvo hrvatskih branitelja, ovisno o potrebama u svakoj godini provedbe Programa, može temeljem javnog poziva izabrati jedan do najviše pet referalnih centara za zadruge hrvatskih branitelja, koji pružaju podršku zadrugama na terenu (prijenos iskustava vezano uz osnivanje i rad zadruga, rad na povezivanju i umrežavanju postojećih zadruga, analize njihovih proizvodnih, ljudskih i materijalnih kapaciteta i sl.) te ujedno pomažu Ministarstvu u provedbi mjera namijenjenih zadrugama (prvenstveno kroz obilazak zadruga na terenu u svrhu uvida u rad zadruga koje traže

potporu, te prilikom kontrole namjenskog utroška sredstava dodijeljenih potpora zadrugama), kao i prilikom organiziranja aktivnosti vezanih uz predstavljanje rada braniteljskih zadruga (npr. okrugli stolovi, sajmovi, prigodna predstavljanja zadruga u sklopu obilježavanja obljetnica važnijih događaja iz Domovinskog rata, umrežavanje zadruga radi zajedničkog nastupa na tržištu i sl.). S izabranim referalnim centrima Ministarstvo hrvatskih branitelja sklapa ugovor o suradnji, sukladno kojem referalni centri ostvaruju novčana sredstva za provedbu naprijed spomenutih aktivnosti u iznosu do najviše 150.000,00 kuna.

Ukoliko se tijekom provedbe Programa zbog specifičnosti pojedinih aktivnosti i mjera, a u svrhu doprinosa ostvarenju ciljeva ovog programa ukaže potreba za uključivanjem i drugih dionika, Ministarstvo hrvatskih branitelja ima mogućnost okupiti predstavnike nadležnih tijela radi umrežavanja, dobivanja potpunog pregleda i bolje koordinacije postojećih provedbenih programa usmjerenih postizanju zajedničkih prioriteta određenih u nacionalnim i europskim strategijama za zapošljavanje, koji mogu pridonijeti podizanju zapošljivosti i prilagodljivosti tržištu rada osoba iz braniteljsko-stradalničke populacije.

9. PRAĆENJE I NADZOR PROVEDBE

Organizacijska jedinica nadležna za analizu i kontrolu namjenskog utroška sredstava Ministarstva hrvatskih branitelja u suradnji s organizacijskim jedinicama za planiranje i provedbu mjera aktivne politike zapošljavanja te organizacijskom jedinicom za projekte Europske unije pratit će i nadzirati provedbu Programa sukladno uredbi kojom je uređeno unutarnje ustrojstvo Ministarstva hrvatskih branitelja.

10. SADRŽAJ PROGRAMA

Program obuhvaća provedbu mjera u tri prioritetna područja, što predstavlja provedbu Programa u užem smislu, dok u širem smislu provedba Programa obuhvaća i druge aktivnosti koje neizravno utječu na podizanje zapošljivosti i prilagodljivosti tržištu rada osoba iz ciljne skupine.

10.1. Program u užem smislu

Provedba Programa u užem smislu obuhvaća sljedeća prioritetna područja:

10.1.1. Prioritetno područje 1. Ulaganje u ljudske potencijale kroz obrazovanje i zapošljavanje

Prioritetno područje uključuje mjere usmjerene podizanju razine obrazovanja, usvajanju novih kompetencija, razvoju pozitivnog odnosa prema potrebi cjeloživotnog učenja radi stvaranja uvjeta za lakšu i bržu prilagodbu potrebama tržišta rada te aktivaciju u svrhu samozapošljavanja i rada kod poslodavca.

Mjere unutar ovog prioritetnog područja jesu:

10.1.1.1. Poticanje obrazovanja

Svrha mjere je poticanjem na podizanje razine obrazovanja i promjenom zanimanja utjecati na poboljšanje kvalifikacijske strukture nezaposlenih osoba iz ciljne skupine te tako olakšati pristup tržištu rada i utjecati na povećanje njihove zapošljivosti. Ova mjera omogućuje osobama iz ciljne skupine da kroz programe obrazovanja usklade svoje kompetencije s promjenama na tržištu rada, što utječe na smanjivanje rizika od socijalne isključenosti. Pri tome treba uzeti u obzir da su dugotrajno nezaposlene osobe i osobe isključene s tržišta rada u povećanom riziku od socijalne isključenosti, a da se kroz povećanje svijesti o potrebi cjeloživotnog učenja te obrazovanjem u znatnoj mjeri može utjecati na poboljšanje životnih prilika osoba iz ciljne skupine.

Obrazovne aktivnosti koje omogućava primjena mjere:

- 1. Stjecanje prvog zanimanja (u programima obrazovanja za stjecanje niže razine srednjeg obrazovanja, trogodišnjim strukovnim programima obrazovanja, četverogodišnjim strukovnim programima obrazovanja i gimnazijskim programima obrazovanja)*
- 2. Prekvalifikacija*
- 3. Osposobljavanje*

Ove obrazovne aktivnosti mogu koristiti osobe sa i bez zanimanja (završena osnovna ili srednja škola), koje nisu koristile poticaje Ministarstva prethodnih godina.

Ministarstvo snosi troškove obrazovanja do iznosa od 12.000,00 kuna, isplatom izravno obrazovnoj ustanovi u kojoj je obrazovanje provedeno. Ukoliko troškovi obrazovanja iznose više od 12.000,00 kuna, podnositelj je dužan obvezati se na plaćanje razlike u cijeni pisanom izjavom.

Iznimno, u posebno opravdanim slučajevima, isključivo ako se radi o stjecanju prvog zanimanja, Stručni tim za odlučivanje o mogućnosti korištenja mjera Programa može predložiti odobravanje i višeg iznosa. Ako podnositelj zahtjeva iz neopravdanih razloga prekine obrazovanje, dužan je vratiti sredstva uložena u isto uz zakonsku zateznu kamatu.

1. Stjecanje dodatnih znanja i vještina

Ove aktivnosti mogu koristiti samo osobe sa završenom srednjom školom, odnosno osobe sa završenim preddiplomskim sveučilišnim studijem, diplomskim sveučilišnim studijem, integriranim preddiplomskim i diplomskim sveučilišnim studijem, kratkim stručnim studijem, preddiplomskim stručnim studijem i specijalističkim diplomskim stručnim studijem, a koje nisu koristile mjere Ministarstva namijenjene obrazovanju prethodnih godina.

Stjecanje dodatnih znanja i vještina obuhvaća učenje stranih jezika, informatičko opismenjavanje i iznimno drugo ukoliko su navedena znanja i vještine u uskoj vezi s osnovnim zanimanjem ili ukoliko u znatnoj mjeri povećavaju mogućnost zapošljavanja osobe iz ciljne skupine.

Ministarstvo snosi troškove obrazovanja do iznosa od 6.000,00 kuna, isplatom izravno obrazovnoj ustanovi u kojoj je obrazovanje provedeno. Ako troškovi obrazovanja iznose više od 6.000,00 kuna, podnositelj je dužan obvezati se na plaćanje razlike u cijeni pisanom izjavom. Ako podnositelj zahtjeva iz neopravdanih razloga prekine obrazovanje, dužan je vratiti sredstva uložena u isto.

Poticanje obrazovanja hrvatskih branitelja, djece smrtno stradalih ili nestalih hrvatskih branitelja, djece dragovoljaca i djece HRVI iz Domovinskog rata ne podrazumijeva i ne može se koristiti za školovanje unutar sustava visokog obrazovanja.

Za potrebe provedbe ove mjere Ministarstvo će razmjenjivati podatke o podnositeljima zahtjeva s institucijama kao što su Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta i drugi kako ne bi došlo do dvostrukog financiranja istih obrazovnih aktivnosti.

10.1.1.2. Potpora za samozapošljavanje

Kroz ovu mjeru Ministarstvo može osobama iz ciljne skupine koje pokreću vlastitu samostalnu djelatnost (npr. obrt, jednostavno trgovačko društvo, trgovačko društvo, obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo ili drugo) te ispunjavaju uvjete propisane javnim pozivom odobriti korištenje potpore u iznosu do 80.000,00 kuna.

Očekivani rok zaposlenosti korisnika potpore za samozapošljavanje je najmanje 12 mjeseci, tijekom kojih je korisnik obavezan uplaćivati doprinose za mirovinsko osiguranje, a ako korisnik ne ispuni ugovorne obveze i sredstva ne utroši namjenski sukladno odobrenom poslovnom planu, dužan je primljena sredstva vratiti zajedno sa zakonskim zateznim kamatama.

Dodjela potpora financirat će se sredstvima Državnog proračuna te sredstvima Europskog socijalnog fonda kroz projekt „Samozapošljavanje hrvatskih branitelja, djece smrtno stradalih i nestalih hrvatskih branitelja, djece dragovoljaca iz Domovinskog rata i djece hrvatskih ratnih vojnih invalida iz Domovinskog rata“ u okviru specifičnog cilja 8.i.2. *Povećanje održivog samozapošljavanja nezaposlenih osoba, posebice žena* Operativnog programa *Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020.*

Mjeru mogu koristiti osobe iz ciljne skupine koje nisu koristile potporu za samozapošljavanje Ministarstva prethodnih godina.

10.1.1.3. Potpora za novo zapošljavanje

Ministarstvo podupire poslodavce koji uspješno posluju te namjeravaju proširiti postojeću djelatnost zapošljavanjem osoba iz ciljne skupine, pri čemu potpora iznosi 50.000,00 kuna po zaposlenoj osobi, a Ministarstvo hrvatskih branitelja može dodijeliti potporu za zapošljavanje najviše tri osobe. Ovisno o broju osoba iz ciljne skupine koje će poslodavac zaposliti potpora iznosi 50.000,00 kuna za zapošljavanje jedne osobe, 100.000,00 kuna za zapošljavanje dvije osobe, odnosno 150.000,00 kuna za zapošljavanje tri osobe, a nepovratna je ukoliko poslodavac osobu za čije je zapošljavanje ostvario potporu zadrži u radnom odnosu u punom radnom vremenu sukladno ugovorom preuzetim obvezama.

Za potporu mogu kandidirati obrti i mala trgovačka društva s do 50 zaposlenih, obiteljska poljoprivredna gospodarstva, zadruge, a iznimno i drugi subjekti.

Prednost pri rješavanju imaju poslodavci koji su ujedno i sami osobe iz ciljne skupine.

10.1.2. Prioritetno područje 2. Jačanje socijalne uključenosti i poticanje konkurentnosti korisnika Programa

Prioritetno područje uključuje mjere usmjerene poticanju rada zadruga i udruživanja u zadruge, povećanju proizvoda i usluga zadruga, unapređenju postojećih proizvoda, usluga i procesa malih poduzetnika, obrtnika i poljoprivrednika u svrhu pozicioniranja na tržištu radi ostvarivanja boljih poslovnih rezultata, te pružanja podrške osobama iz ciljne skupine koji pokreću ili se bave društveno poduzetničkim aktivnostima.

Mjere unutar ovog prioritetnog područja jesu:

10.1.2.1. Potpora radu zadruga hrvatskih branitelja

U cilju olakšavanja pristupa tržištu rada i povećanja zapošljivosti osoba iz ciljne skupine, Ministarstvo hrvatskih branitelja može registriranim zadrugama hrvatskih branitelja koje kvalitetnim poslovnim planom i brojem zadrugara s utvrđenim statusom hrvatskog branitelja ili djeteta smrtno stradalog ili nestalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata ispunjavaju postavljene kriterije odobriti korištenje novčane potpore u iznosu do 150.000,00 kuna, kako bi njihovi članovi kroz rad u zadruzi mogli organizirano obavljati svoje djelatnosti. Zadruga kao jedan od subjekata malog gospodarstva omogućava zajedničko nastupanje svojih članova na tržištu, kao i zajedničko korištenje zadružnih resursa i kapaciteta potrebnih za proizvodnju i pružanje usluga.

Da bi zadruga brojem svojih članova ispunila kriterije potrebne za korištenje ove mjere, u zadruzi mora aktivno djelovati najmanje dvije trećine članova koji ujedno imaju utvrđen status hrvatskog branitelja ili djeteta smrtno stradalog ili nestalog hrvatskog branitelja. Zadruge hrvatskih branitelja mogu koristiti ovu mjeru isključivo ukoliko nisu prethodnih godina koristile mjere Ministarstva hrvatskih branitelja namijenjene poticanju osnivanja zadruga i potpore radu zadruga hrvatskih branitelja u sklopu programa koji su se provodili u prethodnom razdoblju.

Zadruge koje se bave ekološkom proizvodnjom te posjeduju potrebne certifikate imaju prednost pri rješavanju zahtjeva te im se u slučaju pozitivnog rješavanja zahtjeva odobrava do 20% veći iznos potpore u odnosu na propisani za Potporu radu zadruga hrvatskih branitelja.

10.1.2.2. Potpora za proširenje postojeće djelatnosti

Ministarstvo hrvatskih branitelja može sufinancirati projekte zadruga i drugih malih poduzetnika, obrtnika i poljoprivrednika s ciljem unapređenja učinkovitosti proizvodnih procesa, jačanja proizvodnih kapaciteta i postizanja boljih poslovnih rezultata. U tom smislu mogu se sufinancirati nabavka strojeva, opreme, zemljišta, projektna dokumentacija, marketinške aktivnosti, projekti kojima se proširuje postojeća djelatnost ili razvija novi projekt, odnosno potiče umrežavanje i povezivanje zadruga, a radi se o poslovnim subjektima koji su u dosadašnjem poslovanju pokazali uspješnost.

Mjeru mogu koristiti zadruge hrvatskih branitelja koje su prethodnih godina već koristile mjere Ministarstva hrvatskih branitelja namijenjene poticanju osnivanja zadruga, odnosno potpore radu te potpore projektima zadruga hrvatskih branitelja u sklopu programa namijenjenih stručnom osposobljavanju i zapošljavanju koji su se provodili u prethodnom razdoblju, kao i mali poduzetnici, obrtnici i poljoprivrednici koji su bili korisnici Mjere samozapošljavanja iz prethodnih programa Ministarstva, ukoliko su opravdali namjenski utrošak sredstava po prethodnim mjerama te su nastavili uspješno poslovati nakon prestanka ugovornih obveza po prethodno korištenim mjerama.

Potpora se može odobriti u iznosu do 100.000,00 kuna, a prednost u rješavanju zahtjeva imat će oni poslovni subjekti koji se bave proizvodnom djelatnošću.

10.1.2.3. Potpora za društveno poduzetništvo

Ministarstvo hrvatskih branitelja omogućit će dodjelu potpora za društveno poduzetništvo zadrugama hrvatskih branitelja i udrugama iz Domovinskog rata s ciljem pružanja podrške njihovim društveno poduzetničkim aktivnostima. Time će se utjecati na povećanje broja, ali i održivost društvenih poduzeća te zaposlenost osoba iz ciljne skupine. Dodjela ovih bespovratnih potpora financirat će se sredstvima Europskog socijalnog fonda, a planirana je unutar specifičnog cilja 9.v.1. *Povećanje broja i održivosti društvenih poduzeća i njihovih zaposlenika* Operativnog programa *Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020.*, u ukupnoj vrijednosti od 23,5 milijuna kuna.

10.1.3. Prioritetno područje 3. Promidžba zapošljavanja i socijalnog uključivanja osoba iz ciljne skupine

Prioritetno područje usmjereno je promicanju zapošljavanja i socijalnog uključivanja kroz provedbu aktivnosti sa svrhom povećanja informiranosti potencijalnih korisnika o provedbi mjera aktivne politike zapošljavanja i socijalnog uključivanja iz ovog programa, aktivnosti koje su usmjerene na senzibiliziranje šire javnosti, predstavljanje primjera dobre prakse korisnika mjera iz Programa. Krajnji cilj provedbe promotivnih aktivnosti jest pružati pravovremenu i kvalitetnu podršku potencijalnim korisnicima mjera ovog programa.

U sklopu ovog prioritetnog područja Ministarstvo će provesti projekte financirane sredstvima Europskog socijalnog fonda u okviru Operativnog programa *Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020.* u kojima je Ministarstvo korisnik sredstava ostvarenih u postupku izravne dodjele sredstava.

Projekti unutar ovog prioritetnog područja jesu:

10.1.3.1. Promicanje društvenog poduzetništva hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata, organizacija civilnog društva i zadruga braniteljske i stradalničke populacije iz Domovinskog rata

Ministarstvo hrvatskih branitelja je sredinom 2017. godine započelo s provedbom projekta u okviru specifičnog cilja *9.v.1. Povećanje broja i održivosti društvenih poduzeća i njihovih zaposlenika* Operativnog programa *Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020.*, u trajanju od 18 mjeseci ukupne vrijednosti 2,13 milijuna kuna. U 2018. godini osigurano je 1,3 milijuna kuna za provedbu projekta. Navedeni Projekt provodi se s ciljem povećavanja informiranost hrvatskih branitelja i stradalnika Domovinskog rata o društvenom poduzetništvu i mogućnostima poslovanja društvenih poduzeća te ojačavanja njihovih kapaciteta za pokretanje poduzetničkog pothvata društvenih poduzeća. Aktivnosti u okviru ovog projekta obuhvaćaju organizaciju konvencija za informiranje i promicanje društvenog poduzetništva, edukacije o poslovnom planiranju i stručnu podršku kroz poslovno mentorstvo pri izradi projekata.

10.1.3.2. Promicanje samozapošljavanja hrvatskih branitelja, djece smrtno stradalih i nestalih hrvatskih branitelja, djece dragovoljaca iz Domovinskog rata i djece hrvatskih ratnih vojnih invalida iz Domovinskog rata

Provođenjem projekta *Samozapošljavanje hrvatskih branitelja, djece smrtno stradalih i nestalih hrvatskih branitelja, djece dragovoljaca iz Domovinskog rata i djece hrvatskih ratnih vojnih invalida iz Domovinskog rata* u okviru specifičnog cilja 8.i.2. *Povećanje održivog samozapošljavanja nezaposlenih osoba, posebice žena* Operativnog programa *Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020.* promicat će se samozapošljavanje kao održiv oblik sudjelovanja na tržištu rada, kao i mogućnosti korištenja potpora za samozapošljavanje iz ovog programa, kako bi se osobe iz ciljne skupine potaknulo na pokretanje samostalne djelatnosti. Planirane aktivnosti, u okviru projekta obuhvaćat će organizaciju tribina za informiranje i promicanje samozapošljavanja, edukacije o pokretanju djelatnosti i uspješnom poslovanju te različite promotivne aktivnosti, predstavljajući među ostalim, primjere dobre prakse u svrhu motivacije ciljne skupine. Financijska sredstva osigurana za provedbu navedenih aktivnosti iznose gotovo 5 milijuna kuna.

10.1.3.3. Kampanje za osvještavanje javnosti i informiranje o provedbi mjera aktivne politike zapošljavanja i socijalnog uključivanja

Ministarstvo hrvatskih branitelja u okviru specifičnog cilja 9.i.1. *Borba protiv siromaštva i socijalne isključenosti kroz promociju integracije na tržište rada i socijalne integracije ranjivih skupina te borba protiv svih oblika diskriminacije* Operativnog programa *Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020.* provest će tri kampanje usmjerene na širu javnost te hrvatske branitelje i stradalnike Domovinskog rata, a u svrhu olakšavanja pristupa tržištu rada osoba iz ciljne skupine Programa, kao promjenu percepcije o njihovim poslovnim sposobnostima, vještinama i društvenom statusu. Aktivnosti će uključivati razvoj komunikacijske strategije i medija plana, upravljanje kampanjama te oglašavanje putem nacionalnih i lokalnih medija. Financijska alokacija osigurana za ispunjenje ciljeva projekata iznosi 18.000.000,00 kuna.

10.2. Program u širem smislu

Program u širem smislu obuhvaća druge dodatne aktivnosti, kao i posebne odredbe Programa koje uključuju aktivnu suradnju s drugim dionicima na realizaciji ciljeva Programa.

10.2.1. Dodatne aktivnosti

Dodatne aktivnosti obuhvaćaju sljedeće:

- a) pružanje savjetodavne pomoći vezano uz korištenje mjera Programa na regionalnoj i nacionalnoj razini,
- b) podizanje svijesti šire javnosti o radnim sposobnostima osoba iz ciljne skupine s ciljem povećanja njihove zapošljivosti,
- c) podizanje svijesti šire javnosti o mogućnostima zapošljavanja osoba iz ciljne skupine, jačanja njihovih kompetencija i poduzetničkog potencijala kroz zadruge,
- d) održavanje sajмова zadruga hrvatskih branitelja radi predstavljanja rada, proizvoda i usluga i povezivanja zadruga hrvatskih branitelja te jačanja prepoznatljivosti zadružnih proizvoda, kao i održavanje tematskih okruglih stolova,
- e) prigodna predstavljanja proizvoda braniteljskih zadruga vezana uz obilježavanje značajnijih obljetnica iz Domovinskog rata,
- f) uređenje specijaliziranog prodajnog prostora namijenjenog izlaganju, ponudi i prodaji braniteljskih proizvoda i usluga,
- g) obilaske korisnika Programa na terenu
- h) prijenos znanja i iskustva u provođenju mjera i aktivnosti Programa kroz službenu razvojnu pomoć.

10.2.2. Posebne odredbe Programa

Uz provedbu navedenih mjera, Ministarstvo hrvatskih branitelja će u svrhu razvoja i jačanja poslovanja zadruga hrvatskih branitelja te povećanja broja članova i zaposlenih osoba iz ciljne skupine u zadrugama hrvatskih branitelja surađivati s drugim institucijama (ministarstvima i javnim institucijama), jedinicama lokalne i područne samouprave, zainteresiranim poslodavcima te prehrambenim, prerađivačkim i ostalim industrijama u područjima koja se odnose na rad i projekte zadruga hrvatskih branitelja, odnosno kojima se proširuju postojeće djelatnosti ili razvijaju novi projekti zadruga, čime se potiče njihov razvoj i poslovanje.

Ministarstvo hrvatskih branitelja će s pojedinim suradnicima na odgovarajući način regulirati oblike i uvjete suradnje u provedbi posebnih odredbi Programa.

U realizaciji posebnih odredbi Programa i ostvarivanja suradnje prednost će imati projekti zadruga hrvatskih branitelja za koje su dostavljeni pokazatelji uspješnosti i održivosti provedbe sličnih projekata kroz višegodišnje razdoblje, u kojima istovremeno sudjeluje više zadruga, odnosno kojima se potiče udruživanje više braniteljskih zadruga u cilju zajedničkog poslovanja, kojima se povećava broj osoba zaposlenih u zadruzi hrvatskih branitelja, te od kojih, uz ciljnu skupinu, korist ima i šira društvena zajednica.

10.2.3. Pilot-projekt osiguravanja specijaliziranog izložbeno-prodajnog prostora za proizvode braniteljskih zadruga i drugih korisnika mjera iz Programa

Kao nastavak pružanja podrške razvoju braniteljskog poduzetništva, kako bi se omogućilo stvaranje prilike i uspostava prepoznatljivog mjesta za plasman braniteljskih proizvoda, Ministarstvo hrvatskih branitelja će osigurati prodajni prostor u kojem će osobe iz ciljne skupine Programa moći izlagati, nuditi i prodavati svoje proizvode i usluge. Ukoliko Ministarstvo ne raspolaže poslovnim prostorom, odnosno nema odgovarajući prostor na svom upravljanju na lokacijama u kojima se ukaže potreba za uspostavljanjem izložbeno-prodajnog prostora ovakve namjene, zatražit će dodjelu poslovnog prostora od Ministarstva državne imovine, odnosno drugog tijela nadležnog za pitanja upravljanja imovinom koju imaju u vlasništvu. Prednost sudjelovanja i korištenja prodajnog prostora imat će korisnici mjera iz Programa koji su sredstva

ostvarena kroz Program namjenski iskoristili te u potpunosti opravdali namjenski utrošak ostvarenih potpora sukladno preuzetim ugovornim obvezama.

Ministarstvo će osigurati potreban prostor i njegovo uređenje, analizirati podatke o proizvodima zadruga hrvatskih branitelja s obzirom na vrstu, količinu, dostupnost i stupanj obrade proizvoda, utvrditi mogućnost stavljanja na tržište pojedinih proizvoda u vidu ispunjavanja potrebnih uvjeta, dozvola, kvaliteta i certifikata, odnosno utvrditi kriterije koje proizvodi moraju zadovoljavati kako bi se mogli naći na policama specijaliziranog izložbeno-prodajnog prostora, a sve u cilju postizanja visoke razine kvalitete ponude i autentičnosti proizvoda i usluga prvenstveno zadruga hrvatskih branitelja, čiji razvoj konkurentnosti Ministarstvo hrvatskih branitelja na poseban način podržava.

U suradnji s referalnim centrima za zadruge hrvatskih branitelja radit će se na uspostavi distribucijske mreže proizvoda koji će se predstavljati i nuditi u specijaliziranom izložbeno-prodajnom prostoru te će se provoditi odgovarajuće promotivne aktivnosti vezane uz realizaciju ovog pilot-projekta. Prostor će ujedno služiti za predstavljanje cjelokupnog Programa, dobivanje informacija o braniteljskom poduzetništvu, umrežavanje proizvođača i pružatelja usluga, organizaciju brojnih događanja kroz koja će se predstavljati autohtoni hrvatski proizvodi, načini proizvodnje i pripreme hrane kako bi se osvijestila važnost, kako prirodne proizvodnje, ali i važnosti i uloge rada u resocijalizaciji hrvatskih branitelja te uključivanja njihovih obitelji u zajedničke aktivnosti.

PRILOZI

Prilog 1

Sukladno podacima iz Financijskog plana za razdoblje 2018.-2020. godine, u nastavku je prijedlog raspodjele sredstava namijenjenih provedbi *Programa stručnog osposobljavanja i zapošljavanja hrvatskih branitelja i članova njihovih obitelji za razdoblje od 2018. do 2020. godine* razrađenih za 2018. godinu, u sklopu razdjela 041 – Ministarstvo hrvatskih branitelja, aktivnosti A 753009 „Zapošljavanje hrvatskih branitelja“ i aktivnosti A 753027 „OP Učinkoviti ljudski potencijali 2014. - 2020.“

Tablica 1. Projekcija raspodjele sredstava potrebnih za provedbu Programa stručnog osposobljavanja i zapošljavanja hrvatskih branitelja i članova njihovih obitelji za 2018. godinu

Prioritetno područje 1. Ulaganje u ljudske potencijale kroz obrazovanje i zapošljavanje				
Naziv mjere/projekta	Broj zahtjeva/aktivnosti	Iznos pojedinačne potpore	Potrebna sredstva	Aktivnost
Poticanje obrazovanja	44	6.000,00 – 12.000,00 kn prosječni iznos (7.500,00 kn)	330.000,00 kn	A 753009
Potpore za samozapošljavanje	130	max. 80.000,00 kn	3.220.000,00 kn	A 753009
			7.200.000,00 kn	A 753027
Potpore za novo zapošljavanje	11-35	50.000,00 kn po zaposlenoj osobi	1.750.000,00 kn	A 753009
Prioritetno područje 2. Jačanje socijalne uključenosti i poticanje konkurentnosti korisnika Programa				
Naziv mjere/projekta	Broj zahtjeva/aktivnosti	Iznos pojedinačne potpore	Potrebna sredstva	Aktivnost
Potpore radu zadruga hrvatskih branitelja	8-10	max. 150.000,00 kn	1.500.000,00 kn	A 753009
Potpora za proširenje postojeće djelatnosti	27	max. 100.000,00 kn	2.700.000,00 kn	A 753009
Naknada za rad Referalnih centara	1-5	prosječni iznos 100.000,00 kn	500.000,00 kn	A 753009
Potpore za društveno poduzetništvo	10	prosječni iznos 1.000.000,00 kn	10.000.000,00 kn	A 753027

Prioritetno područje 3. Promidžba zapošljavanja i socijalnog uključivanja osoba iz ciljne skupine			
Naziv mjere/projekta	Broj aktivnosti	Potrebna sredstva	Aktivnost
Promicanje društvenog poduzetništva hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata, organizacija civilnog društva i zadruge braniteljske i stradalničke populacije iz Domovinskog rata	9	1.300.000,00 kn	A 753027
Promocija samozapošljavanja hrvatskih branitelja, djece smrtno stradalih i nestalih hrvatskih branitelja, djece dragovoljaca iz Domovinskog rata i djece hrvatskih ratnih vojnih invalida iz Domovinskog rata	10-15	2.000.000,00 kn	A 753027
Kampanje za osvještavanje javnosti i informiranje o provedbi mjera aktivne politike zapošljavanja i socijalnog uključivanja	1	6.000.000,00 kn	A 753027
Program u širem smislu - dodatne aktivnosti i posebne odredbe Programa			
	Broj aktivnosti	Potrebna sredstva	Aktivnost
Organizacija sajmova, okruglih stolova, prigodnih predstavljanja zadruga HB	6	390.000,00 kn	A 753009
Usluge promidžbe i informiranja		250.000,00 kn	A 753009
Pilot-projekt osiguravanja specijaliziranog izložbeno-prodajnog prostora za proizvode braniteljskih zadruga i drugih korisnika mjera iz Programa	1	820.000.00 kn	A 653030